

НІНА GERMANIVNA GIMMEL'REYKH

До ювілею

Завідувач відділу нейрохімії Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник, один із провідних спеціалістів-нейрохіміків Ніна Германівна Гімбельрейх народилась 8 червня 1937 р. у м. Києві.

У 1959 р. Ніна Германівна закінчила ветеринарний факультет Української академії сільськогосподарських наук з відзнакою, здобувши кваліфікацію «ветеринарний лікар», і була зарахована на посаду старшого лаборанта в лабораторію мускульної діяльності Інституту біохімії АН УРСР.

За два роки роботи в лабораторії вона опанувала низку біохімічних методів, виступала з науковими доповідями і була рекомендована до аспірантури Інституту (1961). Після закінчення аспірантури (1964) Ніна Германівна обіймала посаду молодшого наукового співробітника і у 1965 р. захистила кандидатську дисертацію на тему «Данные по изучению биохимии мускулатуры матки крольчих» (науковий керівник – професор, чл.-кор. АН СРСР і УРСР Д. Л. Фердман).

У подальшому Ніна Германівна досліджувала ензиматичні властивості сарколеми, яка є важливою мембранною компонентою м'язової тканини.

З 1973 р. вона працює старшим науковим співробітником: спочатку в відділі біохімії м'язів (вчене звання старшого наукового співробітника отримала в 1976 р.), а з 1977 – в лабораторії біологічних мембран.

У 1982 р. Ніна Германівна стає провідним науковим співробітником відділу нейрохімії, реорганізованого на той час з відділу біохімії нервової системи і лабораторії біологічних мембран, де вона займається питаннями регуляції процесів мембранної проникності та моделюванням мембранних процесів на штучних фосфоліпідних мембранах.

З 1990 р. – дотепер вона з успіхом очолює відділ нейрохімії, збирає навколо себе молодих науковців, багато сил і енергії віддає фор-

муванню наукової тематики відділу.

Наукові дослідження відділу під керівництвом Ніни Германівни Гімбельрейх спрямовані на дослідження ключових подій процесу нейротрансмісії та вивчення основ синаптичної пластичності. За цей період досягнуто значних успіхів у вивченні механізмів трансмембранного транспорту нейромедіаторів, процесу екзоцитозу, механізмів регуляції та шляхів модуляції нейрональної активності. Вивчення ролі структурної організації плазма-

тичної мембрани нервових клітин та ролі холестеролу як ліпідної компоненти мембран у функціонуванні систем активного транспорту нейромедіаторів через плазмалему в процесі екзоцитозу в цілому та на стані злиття синаптичних везикул із плазмалемою, а також ролі пресинаптичних рецепторів, як фактора забезпечення пластичності синаптичних процесів, сприяє розумінню механізмів тих із них, що лежать в основі розвитку низки нейрональних порушень.

На сьогодні з метою вивчення динаміки розвитку патологічних процесів у нервовій системі у відділі використовуються дві експериментальні моделі: гравітаційне перевантаження, що моделює короткострокові стресорні умови, і перинатальна гіпоксія, що має наслідком довгострокові численні відхилення у поведінці, в розвитку розумових здібностей і є причиною виникнення епілепсії у дітей. У дослідженнях також широко використовується в експериментах *in vivo* і *in vitro* моделювання змін рівня холестеролу в мембранних структурах нервових клітин, що розвиваються як наслідок недостатності вітаміну D, діабету, хвороби Альцгеймера тощо.

У фокусі інтересів відділу нейрохімії незмінним є пошук нових природних нейроактивних сполук.

Ніна Германівна – людина широко-го кругозору і глибокої ерудиції з високим рівнем теоретичної підготовки і кваліфікації, що дозволяє їй успішно вирішувати складні

проблеми сучасної нейрохімії. Її наукові роботи широко відомі не тільки в Україні, але й далеко за її межами. В науковому доробку ювіляра близько 200 робіт, з яких 32 статті надруковано у міжнародних англомовних виданнях. Ніна Германівна постійно бере участь у міжнародних, республіканських з'їздах,

конференціях, симпозиумах, де доповідає результати своєї роботи.

Велику увагу вона приділяє вихованню молодих науковців у галузі нейрохімії. За роки її керування у відділі виконано і захищено 6 кандидатських і 2 докторські дисертації.

Дирекція та колектив співробітників Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України, учні, друзі щиро вітають прекрасного спеціаліста, чудову жінку, вельмишановну Ніну Германівну з ювілеєм, висловлюють щирі побажання багаторазового помноження досягнень, зичать міцного здоров'я, щастя, творчої наснаги і ще багато років активного життя!